

Geschiedenis 'De Notelaer'

Vermoedelijke bron: "Oud Pijnacker"; 1968
Beschikbaar gesteld door: Beheerder Notelaer

De Notenbomen

"Op bovenstaande foto ziet u een van de grootste en fraaiste boerderijen die Pijnacker nog rijk is.

Men vindt deze boerderij in precies dezelfde staat als op de foto afgebeeld. Het is de tweede boerderij links van de Nieuwkoopseweg. Een fraaie oprijlaan (afrijlaan is beter) van groene beuken voert naar de hoeve, die in een vrij diepe polder staat. In 1799 werd met de bouw van deze boerderij begonnen en in 1801 was deze gereed. Dit jaartal prijkt duidelijk op de voorgevel. Deze boerderij staat zo men dit noemt op "tonnen" en mag dan iets zijn gezakt in dit venige land, doch dan is het geheel gelijkmatig gegaan. De boerderij is geheel met riet bedekt en wordt steeds keurig onderhouden.

Wie opdracht heeft gegeven deze grote "kast" te bouwen is onbekend. Was het een landheer of een grote boer die tenslotte deze grote kluit niet meer aan kon? Zeker is dat de boerderij na de bouw (omstreeks herfst 1801) publiek werd verkocht. Het is wel te betreuren dat er van de verkoop geen papieren of eigendomsbewijzen zijn te vinden. Wie de schout en de schepenen waren in die dagen weten we uit de verkoop van de "Wittebol". De schout was Gerrit Philipz. de Heer. De schepenen Leendert Tas, Willem Corn. van Winden, Nicolaas Smits en Frans Sazis. Gelukkig zijn er nog de overleveringen. Verkocht werd de boerderij met twee hooi- en korenbergen, stalling en schuren, plus ongeveer 40 ha. wei en bouwland. Gerekend naar de prijzen van die dagen zal de hoeve wel een 16 a 17.000 gulden opgebracht hebben. De belangstelling hiervoor was uiteraard zeer groot. Onder de belangstellenden was een onaanzienlijk "brabertje" met een zwart petje en een oud linnen jasje. Niemand sloeg acht op hem. De grote boeren en heren keken elkaar aan: Wie zal afmijnen? 900-800-700 zei de afslager. Mijn! riep een stem, ieder keek verbaasd naar dat onooglijke brabertje. Hoe is uw naam vroeg de schout. Ik ben Ary Notenboom uit Almkerk, zei de man met een zwaar Brabants accent. Wat zijn uw borgen vroeg de schout, nog steeds wantrouwend. De man knoopte zijn linnen jas los, waaronder een fluwelen vest zichtbaar werd, een vest met zilveren knopen, waarop een zware gouden horlogeketting prijkte en zei: Ik sel 't metien maor betaelen. Hierdoor werden alle aanwezigen zo geïntimideerd dat de schout riep: "Welnee, we geloven U wel". In feite belachelijk, de man had wel geen cent op zak kunnen hebben. Maar vandaag de dag is er nog weinig veranderd, de man met de dure slee en het dure pak zal gemakkelijker op crediet kopen dan de gewone schobbejak, doch de laatste is er soms beter voor.

En nu zullen mogelijk onze lezers, met de burgemeester aan het hoofd, de opmerking maken: "Als we Cronicus mogen geloven". Maar vergeet dan niet dat dit een gebeurtenis was waar jaren later nog over gesproken werd. Vaders vertelden het hun zonen en deze vertelden het op hun beurt weer door aan hun

zonen, enz. Zelfs tot ver in de omtrek is dit verhaal verteld. Aldus werd Ary Notenboom uit Brabant op deze boerderij de eerste boer. Ook de vrouw van Notenboom kwam uit Brabant en als unicum kunnen we van dit echtpaar nog vermelden dat zij 23 kinderen kregen, waarvan er vijf binnen het jaar, of misschien wel binnen enkele maanden stierven. Achttien werden er gedoopt in de Ned. Herv. Kerk van Pijnacker. Dat zo'n groot kindertal in die dagen ook iets bijzonders was, blijkt wel uit het feit dat hiervan een speciale aantekening is gemaakt. In de huidige tijd zouden de voorstanders van de geboortebeperving hier toch wel opmerken dat er in zo'n geval iets "geregeld" moest worden. Het zou vrij onmogelijk zijn en ons ook veel te ver voeren om te gaan vertellen waar al deze kinderen gebleven zijn. Zeker is dat een van de boers (Janus) hier in 1828 de boer werd. Van hem valt niets bijzonders te vertellen, alleen dat hij in tegenstelling tot zijn vader helemaal geen kinderen had. Al spoedig haalde hij een zoon van zijn broer Tieleman, deze woonde op de boerderij van Van Dam (Katwijksebuurt) op de boerderij. Dit was Kees Notenboom, die in 1840 de boerderij overnam. Hier komen we op veel bekender terrein. Er zijn namelijk nog wel mensen die hem hebben gekend. Of althans is het zo dat wij de oude mensen nog hebben gekend die verhalen over Kees Notenboom wisten te vertellen. Kees had twee zonen Arie en Chris. Deze laatste hebben velen van onze dorpsgenoten nog gekend, want hij werd bijna 90 jaar oud.

Voor hem kocht zijn vader een boerderij vlak naast de zijne (het huis werd later vernieuwd) dus de eerste boerderij aan de Nieuwkoopseweg links. De naam Chris kwam al voort uit de eerste Notenboom, steeds vindt men deze naam weer terug. Hoewel er nooit een Tieleman op de hoeve heeft gewoond, is dit toch een uitgesproken Notenbomen-naam. Er wordt beweerd dat alle mannen in de omgeving, die de naam Tieleman dragen (afgekort Tiel) directe of zijdelingse afstammelingen zijn van de Notenbomen.

Zeker is b.v. dat Tieleman van Buijsen zijn voornaam dankte aan een Notenboom, ook Tieleman Sonneveld en nog vele anderen. Vaak is Tieleman ook een achternaam (Tieleman en Dros). Dit niet te verwarren met b.v. Tiel-Groenestegen. Dit is een dubbele achternaam die niets met de naam Tieleman te maken heeft.

Maar het is niet alleen door de voornamen, men vindt ook nog de naam Urias (zeldzaam voorkomend), doch alle Notenbomen schijnen familie van elkaar te zijn. En wat het oude stamhuis betreft, 166 jaar lang woonde hier een Notenboom, zei het dan niet in directe lijn. Tot nu toe hebben we hier in Pijnacker nog geen boerderij kunnen vinden, waar zolang één familie woonde. Overigens is het laatste woord over de Notenbomen nog niet geschreven."

"Cronicus"